

Матрос О.М.
кандидат економічних наук,
доцент кафедри обліку і аудиту
Уманський національний університет садівництва

ФІНАНСОВА БЕЗПЕКА ПІДПРИЄМСТВА В КОНТЕКСТІ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ

Актуальність. В умовах нестабільного розвитку національної економіки, безперервних дестабілізуючих інфляційних процесів, валютних коливань, результатів недобросовісної конкуренції підприємства різних форм власності постійно зазнають негативних впливів, що сприяють їх регресивному розвитку, зниженню прибутку, банкрутству. Тому, постає гостра необхідність у створенні відповідної інформаційно-аналітичної бази, яка вчасно попередить та максимально забезпечить певний бар'єр до таких впливів, запобігання їх дії на господарську діяльність суб'єкта господарювання. Інформаційно-аналітичною підсистемою управління фінансовою безпекою підприємства виступає сукупність даних бухгалтерського обліку та фінансової звітності.

Поняття «фінансової безпеки» з'явилося порівняно недавно, близько десяти років тому, та носить недостатньо визначений характер, що обумовило актуальність та необхідність його глибшого дослідження. Дану категорію розглядали вчені, такі як П.Ю. Курмаєв [1], А.П. Лазарева [2], Л.О. Матвійчук [3], В.І. Мельник [4], І.І. Підтикана, Н.В.[4], Синюгіна [5], А.М. Штангрет [6] та багато інших.

Метою статті виступає дослідження облікової політики підприємства в ролі інструменту управління фінансовою безпекою суб'єкта господарювання.

Результати. В результаті дослідження забезпечення підприємства інформацією, джерелом якої слугують дані бухгалтерського обліку та фінансової звітності підприємства за їх напрямками з метою управління фінансовою безпекою підприємства було виявлено, що вагоме значення серед цієї інформації займають дані облікової політики представлені в Положенні «Про облікову політику підприємства».

В попередніх наших дослідженнях детально розглянуто інформацію, що стосується організації облікової політики. Якщо розглядати облікову політику як інструмент фінансової безпеки підприємства є необхідним детально вивчити розділ облікової політики «Методика обліку». На рис. 1 представлено інформаційне наповнення методики обліку Положення «Про облікову політику», яке регламентовано на державному рівні та авторські пропозиції, по окремих об'єктах обліку, що дозволять впливати на управління фінансовою безпекою підприємства.

Розглянемо внесені пропозиції більш детально. Щодо нематеріальних активів, то доцільним є встановлення мінімальної межі майбутньої економічної вигоди від застосування об'єкту нематеріальних активів. Тобто, якщо об'єкт матеріального активу приносить не менше, ніж (наприклад – 1000 грн./місяць доходу), то такий об'єкт варто придбавати і ставити на баланс підприємства. Прогнозні прорахунки майбутньої економічної вигоди від використання нематеріального об'єкту встановлюються економічною службою підприємства.

Інформаційне забезпечення облікової політики в частині обліку виробничих запасів пропонуємо доповнити висвітленням методики внутрішнього контролю товарно-матеріальних цінностей. До методів контролю, окрім інвентаризації, слід віднести внутрішню експертизу, службове розслідування, експеримент, аналітична і логічна перевірка тощо.

Що стосується обліку зобов'язань, то важливим буде в положенні про облікову політику визначити строки та порядок проведення інвентаризації розрахунків за платежами до бюджету та по кредитах. Це дасть можливість уникнути прострочення платежів і, як наслідок, уникнути штрафних санкцій і позапланових перевірок з боку контролюючих органів та підвищити рейтинг кредитної історії підприємства.

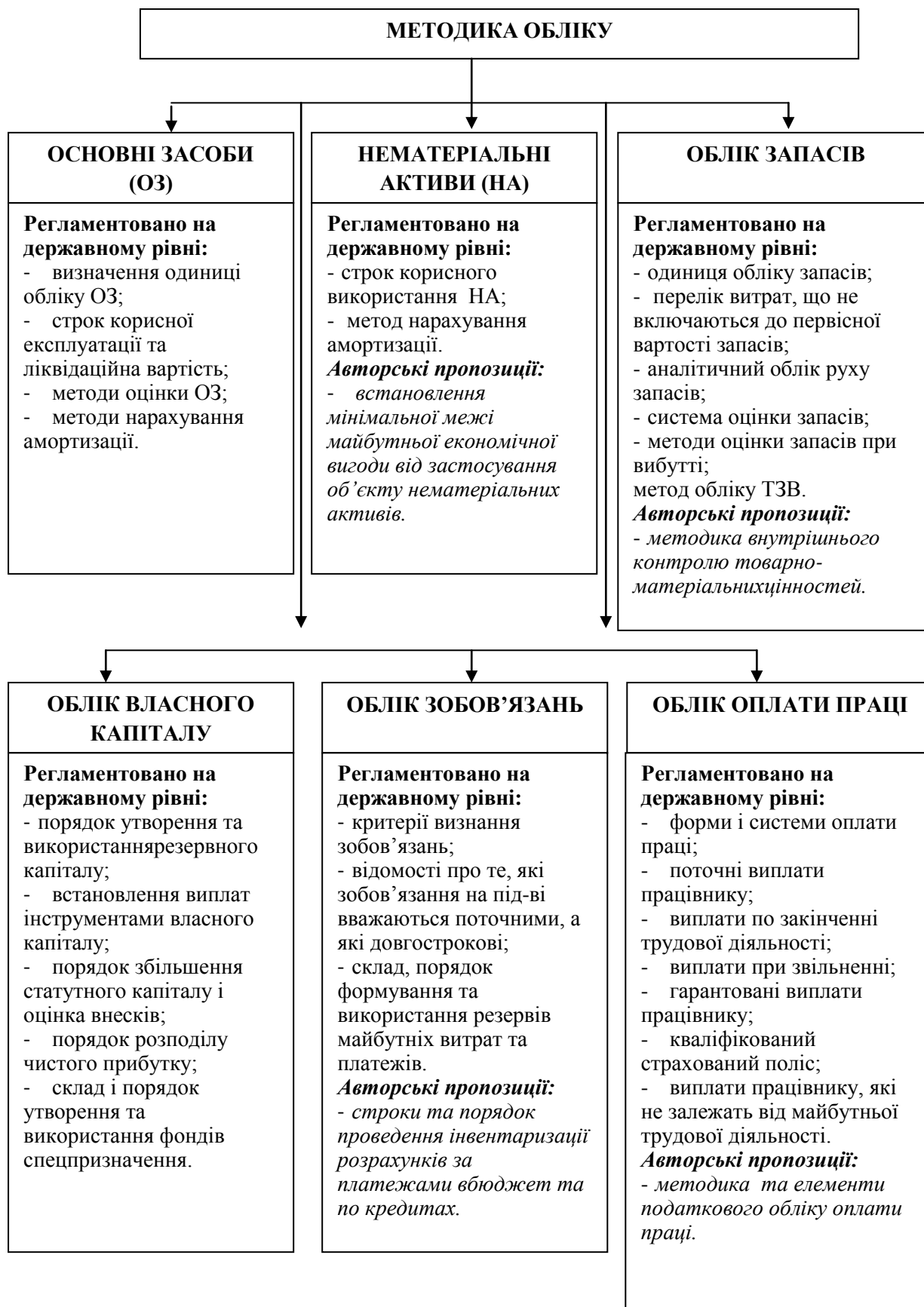

Рис. 1. Інформаційне забезпечення розділу облікової політики «Методика обліку» з метою управління фінансовою безпекою

В частині положення про облікову політику «Облік оплати праці» необхідним є акцентування уваги на методиці та елементах податкового обліку оплати праці. Також слід навести строки сплати податків і платежів до бюджетів різних рівнів та строки подачі податкової звітності.

Окрім розглянутої інформації представленої в Положенні «Про облікову політику підприємства» в розділі «Методика обліку» важливою залишається і інша інформація, яка має безпосередній вплив на управління фінансовою безпекою підприємства. До цієї інформації в першу чергу відноситься інформація, яка становить комерційну таємницю підприємства.

Не менш важливий вплив на управління фінансовою безпекою підприємства має наступна інформація, яка повинна знайти своє відображення в Положенні «Про облікову політику підприємства»:

- Графіки підвищення кваліфікації бухгалтерів;
- Оснащення бухгалтерської служби технічними засобами обліку;
- Нові методи обліку;
- Наукова організація праці та ін.

Всі вищенаведені пропозиції мають безпосередній вплив на фінансову безпеку підприємства. Чітко слідуючи нормам Положення «Про облікову політику» підприємство значно застереже себе від непередбачених витрат та витрат, що в кінцевому результаті призведе до підвищення економічних вигод у майбутньому.

Висновки. Безумовно, фінансова безпека безпосередньо залежить від кількості та якості обліково-аналітичної інформації, якою володіє підприємство. Облікова політика підприємства, яка є одним із важливих джерел такої інформації та тісно переплітається з даними управлінського обліку послідовно формують надійний та стабільний стан функціонування суб'єкта господарювання. Як результат, забезпечують економічну безпеку підприємств різних форм власності. Професійне використання менеджерами інструментів фінансової безпеки допомагає підприємству тримати рівновагу (зосередженість), що дозволяє уникнути негативних явищ як у виробничій

діяльності, так і фінансовому секторі орієнтуючись на довгострокову перспективу.

Література:

1. Курмаев П.Ю. Основные направления повышения эффективности управления социально-экономическим развитием на региональном уровне /П.Ю. Курмаев //Вектор науки Тольяттинского государственного университета. – Тольятти : ТГУ, 2011. – № 3. – С. 19–22.

2. Лазарева А.П. Фінансово-економічна безпека підприємства та механізм її забезпечення / А. П. Лазарева. // Теоретические и практические научные инновации: [Електронний ресурс]. – С. 130-134. Режим доступу: http://xn--e1aajfpcds8ay4h.com.ua/files/image/konf_13/doklad_13_7_28.pdf.

3. Матвійчук Л.О. Структура системи фінансової безпеки в управлінні підприємством. / Л. О. Матвійчук. // Вісник Хмельницького національного університету. – 2010. – № 6, Т. 3. – С. 194-197.

4. Мельник В.І. Фінансова безпека підприємства / В.І. Мельник, І.І. Підтикана: [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://ena.lp.edu.ua:8080/bitstream/ntb/4877/1/146.pdf>.

5. Синюгіна Н.В. Фінансова безпека підприємства в сучасних умовах як індикатор дієвості фінансового контролю / Синюгіна Н. В. // Економіка. Науковий журнал. – 2012. – №4/2(6). – С. 25-26.7

6. Штангрет А.М. Методичні засади здійснення конкурентної розвідки в системі економічної безпеки підприємства / А. М. Штангрет // Наук. вісн. НЛТУ України. — 2013. — Вип. 23.4. — С. 302–307.